

mim@mim.dk

cc: jacbe@mfvm.dk og dahmo@mfvm.dk

journalnummer 2020-5425

Høringssvar over lovforslag om etablering af naturnationalparker

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om skove, dyrevelfærdsloven, lov om mark- og vejfred og færdselsloven i offentlig høring (Etablering af naturnationalparker m.v.)

KL takker for høringen af dette lovforslag, som kan få helt afgørende betydning for den fremtidige forvaltning og fremme af natur og biodiversitet i Danmark. Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Indledning

Lovforslaget om naturnationalparker er et af de mest betydningsfulde lovforslag for naturen, der er kommet i lang tid, og det er essentielt for at kunne skabe store selvforvaltende naturområder med fri dynamik.

Helhedsindtrykket er derfor meget positivt, og de nye naturområder kan i høj grad også bidrage til befolkningens oplevelser og aktivitet i naturen. For kommunerne er det vigtigt at der sikres adgang for befolkningen og forskellige muligheder for aktiviteter i parkerne. Adgang til naturnationalparkerne skal naturligvis ske med respekt for den natur og biodiversitet, der ønskes fremmet med dette lovforslag.

Adgangen til naturnationalparkerne er ikke mindst vigtig, da det må forventes, at mange af parkerne etableres i bynære områder, og at der er tale om relativt store arealer, hvorfor det ville være forbundet med stort tab af livskvalitet, hvis befolkningen nu hindres i at færdes og udfolde friluftaktiviteter i de skove, de bor i nærheden af.

Særligt som følge af hele Corona-situationen er der sket en enorm stigning i antallet af danskere, der benytter naturen til motion og rekreative formål. Det er erfaringen mange steder, at man ved at indtænke friluftsfaciliteter kan være med til at fremme biodiversiteten ved at danskerne i så fald kun træder de steder i naturen, som rent faktisk er beregnet til det. Desuden kan der være en fornuft i, at flere danskere får mulighed for at færdes i naturen, da der er belæg for, at dette skaber en større forståelse for, at det at passe på naturen, er et fælles ansvar.

Dato: 9. februar 2021

Sags ID: SAG-2021-00462
Dok. ID: 3043947

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

KL finder, at udpegningen af naturnationalparkerne bør ske med inddragelse af en lokal, helhedsorienteret vurdering, dvs. under hensyntagen til de øvrige interesser i området, herunder kommunernes planlægning, infrastruktur samt ønsker til udvikling af landsbyer og turismen samt under hensyntagen til klima, kultur- og verdensarv, klitfredede arealer og strandbeskyttelseslinjen. Ud fra kommunernes tværgående myndighedsansvar og kendskab til de lokale forhold ønsker vi, at kommunerne får en central rolle i udpegningen og planlægningen af de kommende naturnationalparker. KL ønsker, at en sådan rolle til kommunernes bliver lovfæstet.

KL savner muligheden for, at andre områder end statens arealer kan medtages ad frivillighedens vej. Naturnationalparkerne bør udpeges, hvor det bedste potentiale for øget biodiversitet findes, og ikke kun på statens arealer.

KL har en række generelle og specifikke bemærkninger, der angives nedenfor.

Generelle bemærkninger

Det vurderes, at lovforslaget om oprettelse af naturnationalparker vil kunne styrke biodiversiteten markant i de udvalgte områder især i forhold til langt bedre muligheder for ekstensiv helårsgræsning med forskellige store græssere og bedre muligheder for naturlig hydrologi.

KL finder det helt afgørende, at der indskrives et krav om helhedsvurdering og helhedsplanlægning i forhold til naturnationalparker.

Mulighed for at medtage arealer ad frivillighedens vej

KL er uforstående overfor, at lovforslaget kun giver mulighed for at lave naturnationalparker på statens arealer, og at det kun er staten, der kan ansøge om at oprette en naturnationalpark.

Flere af de mest værdifulde naturområder i Danmark kan kun blive naturnationalparker, hvis private lodsejere frivilligt kan komme med. Det gælder fx Lille vildmose, Vejlerne og store dele af Skagen Odde, der alle har store private lodsejere i form af de store fonde. Flere statsejede store naturområder indeholder også små privatejede arealer inde midt i området. Her vil det være dyrt at skulle hegne disse områder fra, og hvis lodsejerne frivilligt ønsker at gå med, bør der selvfølgelig være mulighed herfor.

Mulighed for at kommunen søger på vegne af private lodsejere

Da lovgivningen også bør omfatte private og fondsejede arealer, bør det også være muligt at søge uden en anmodning fra miljøministeren.

Der findes flere områder, hvor det ville være oplagt, hvis det var en kommune, der var ansøger på vegne af flere private lodsejere. For mange af de privatejede habitatområder, vil en udpegnings til naturnationalpark være den bedste og måske eneste måde at opnå en god tilstand i de forskellige habitatnaturtyper. Det er indtil nu ikke lykkedes med diverse støtteordninger fra EU.

Dato: 9. februar 2021

Sags ID: SAG-2021-00462
Dok. ID: 3043947

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

Nationalparkerne skal etableres dér, hvor vi har høj biodiversitet i dag

Hvis naturnationalparkerne skal blive en hjørnesten i Danmarks indsats for at sikre biodiversiteten, opfordres til, at naturnationalparkerne etableres dér, hvor vi har den høje biodiversitet i dag. Der opfordres derfor til, at der bliver skrevet retningslinjer for prioritering af, hvor områderne skal udpeges, ind i loven. I samme stil som der i dag er retningslinjer for fordelingen af græsningstilskud ved fordeling af tilskud til græsningsstøtte, bør der tages udgangspunkt i for eksempel biodiversitetskortet eller anbefalinger fra et til lejligheden nedsat ekspertudvalg.

Støtteordning målrettet ekstensiv helårsgræsning

Sammen med lovforslaget vil det være fordelagtigt, hvis der kunne laves en ny støtteordning, der er målrettet naturnationalparker med ekstensiv helårsgræsning. Det ville bidrage til økonomien og gøre det mere attraktivt for private lodsejere at komme med i en naturnationalpark.

Bedre mulighed for at understøtte dynamik i nationalparkerne

Der mangler muligheder for at lave mere dynamik i form af bl.a. oversvømmelser, sandflugt og brand, så længe det ikke breder sig ud af naturnationalparken.

Nedenfor følger mere detaljerede bemærkninger til det fremsatte lovforslag.

I er meget velkomne til at vende tilbage til KL, hvis I har behov for uddybning, konkretisering eller dialog på baggrund af KL's hørings svar.

Med venlig hilsen

Sara Røpke
Kontorchef, Center for Klima og Erhverv
KL

Detaljerede bemærkninger

Det er uklart, hvorvidt Miljøministeriet vil anse oprettelsen af en naturnationalpark som værende en forudsætning for at opnå målopfyldelse i henhold til Natura 2000-planerne, og at projektet dermed er undtaget fra habitatkonsekvensvurdering. Dette bør præciseres.

Det forudsættes i lovtæksten, at hvis naturnationalparkerne inkluderer Natura 2000-områder, skal forvaltningen medvirke til at gennemføre Natura 2000-planernes langsigtede målsætninger. Derfor vil Miljøministeriet i forbindelse med opdateringen af Natura 2000-planerne indarbejde mere smidighed i planernes målsætninger. Vil det kun gælde for statens arealer? Det bør også gælde for beskyttede arealer i tilknytning til naturnationalparkerne.

Naturnationalparkerne skal ifølge lovtæksten overvåges af en styrelse under Miljøministeriet. Det forventes, at de indgår i NOVANA-programmet, hvor der overvåges hvert 6. år. Erfaringerne med NOVANA-overvågning er, at det er en alt for ekstensiv og usikker metode, som ikke vil være i stand til at påvise forbedringer eller nedgang i biodiversiteten. Der bør sikres en mere intensiv overvågning og erfaringsopsamling, projekternes omfang og vigtighed taget i betragtning. Lovteksten bør også anvise konkrete forslag til overvågning på arealer, der ikke ligger i Natura 2000-områder.

For de naturnationalparker, der anlægges på arealer, der ikke ejes af Naturstyrelsen, samt de kommunale og private arealer bør kommunerne fortsat stå for overvågningen, da det er en del af kommunernes tilsynsforpligtigelse i forhold til §3 beskyttede områder.

Der foreslås følgende konkrete ændringer:

§ 61 a. En naturnationalpark kan efter tilladelse etableres på et større naturområde. (statsejet slettes)

§ 61b: Det er et godt princip at tilstræbe naturlig hydrologi. Man skal dog være opmærksom på, at visse naturtyper er opstået som følge af en reguleret hydrologi, typisk skovenge, hvor et reguleret vandløb har sænket vandstanden, så et rigkær er opstået. Sådanne skovenge kan være meget artsrige med både sjælden flora og fauna. Hvis et vandløb gror til, og vandstanden derved får lov at hæve sig, kan omkringliggende enge og rigkær forsumpe eller oversvømmes og de sjældne arter forsvinde. Principielt bør naturtypen opstå et andet sted indenfor naturnationalparken, men det er langt fra sikkert, at det kan ske. Der bør derfor være mulighed for, at vandløb stadig kan vedligeholdes ikke blot med begrundelse i forhold udenfor naturnationalparkerne, men også med begrundelse i at bevare eksisterende artsrig natur i naturnationalparkerne.

Det er selvfølgelig i modstrid med princippet om selvforvaltning, men det er dog parallelt til, at man stadig kan bekæmpe invasive arter eller foretage andre indgreb for at gavne biodiversiteten. Det er blot ikke nævnt i bemærkningerne til § 61b, og det bør det være.

Dato: 9. februar 2021

Sags ID: SAG-2021-00462
Dok. ID: 3043947

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4